

Dosarul nr. 3ra-212/22
2-21024942-01-3ra-23022022

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud: E. Bancov)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: V.Movilă, S.Pilipenco, E.Dvurecenschii)

ÎNCHEIERE

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Biroului Vamal Sud cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva hotărârii din 13 mai 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La data de 17 februarie 2021 Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” (în continuare – ÎS „Calea Ferată din Moldova”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Sud cu privire la anularea actelor administrative (f.d. 3-4).

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta ÎS „Calea Ferată din Moldova” a indicat că, la 15 decembrie 2020 a primit procesul-verbal nr.639/20 din 08 decembrie 2020 și decizia nr.639/20 din 08 decembrie 2020 ale Biroului Vamal Sud, privind aplicarea amenzii în mărime de 131044,30 de lei, pentru nerespectarea procedurii de tranzit, care nu a dus la dispariția bunurilor aflate în tranzit.

Nefiind de acord cu actele nominalizate, reclamanta le-a contestat la Serviciul Vamal, în termenul și ordinea prevăzută de art.273 Cod vamal.

Reclamanta a menționat că, prin răspunsul Serviciului Vamal nr.136/403 din 03 februarie 2021, i s-a comunicat că nu sunt motive pentru satisfacerea cerințelor

invocate în contestație.

Reclamanta a menționat că, agentul constatator a stabilit încălcarea termenelor regimului vamal de tranzit, conform art.43 alin.(1) lit.b) Cod vamal, pe perioada de la 16 decembrie 2019 până la 25 decembrie 2019. Însă, agentul constatator, care a emis decizia, nu a argumentat faptul încălcării și nu a stabilit vinovăția ÎS „Calea Ferată din Moldova”, astfel acesta a încălcat prevederile art.440 alin.(1), art.441 alin.(1) lit.a) Cod contravențional.

De asemenea, reclamanta a relevat că, fără niciun temei și bazându-se pe presupuneri, agentul constatator a constatat încălcarea de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” a termenului de tranzit vamal, aplicându-i ultimei o pedeapsă, în conformitate cu art.232 lit.i) Cod vamal, care prevede pedeapsa pentru încălcarea procedurii de tranzit, astfel încălcându-se prevederile art.7 Cod contravențional.

Invocând prevederile art.14 Cod contravențional, reclamanta a relatat că, la materialele cauzei contravenționale nu se regăsesc probe, care confirmă vinovăția ÎS „Calea Ferată din Moldova” în contravenția imputată.

În acest context, reclamanta a relevat că, Biroului Vamal Sud i-au fost prezentate datele Centrului de calcul al ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind circulația a 35 de vagoane marfare, conform declarațiilor vamale de tranzit xxx xxx xxx din xxxxx , pe segmentul de cale ferată pe teritoriul Republicii Moldova în perioada 15 – 26 decembrie 2019; copia informației organului vamal din România referitor la sistarea completă a operațiunilor de primire/predare a garniturilor de tren prin punctul de trecere Galați, Larga, România, în zilele de 23-24 decembrie 2019; adresarea către Biroul Vamal Sud privind prelungirea termenului de tranzit vamal, despre existența căruia Biroul Vamal Sud evident că a știut, fiind depusă și explicația reprezentantului ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

Astfel, din cauza neprimirii vagoanelor de către organul vamal din România la finele anului 2019, s-a format acumularea vagoanelor de tranzit la toate stațiile feroviare din Republica Moldova, și ÎS „Calea Ferată din Moldova” a întreprins toate măsurile posibile întru respectarea termenului de tranzit.

Invocând prevederile art.375 alin.(3) Cod contravențional, reclamanta a menționat că dosare similare au fost examinate la Curtea Supremă de Justiție, acestea fiind anulate ca fiind întocmite ilegal.

În afară de aceasta, reclamanta a menționat că, fiindu-i aplicate eronat sancțiuni materiale referitor la termenul de tranzit vamal, de către agentul constatator au fost încălcate normele legislației în vigoare, ceea ce atrage nulitatea procesului-verbal și a deciziei contestate.

Reclamanta consideră că la caz, încălcări nu au fost stabilite, iar ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a participat și nu și-a asumat careva obligațiuni față de organele vamale, pentru perfectarea declarațiilor vamale, și nu duce răspundere pentru nerespectarea procedurii de tranzit. Prin urmare, agentul constatator i-a aplicat eronat sancțiune materială, pentru depășirea termenului de tranzit vamal.

Reclamanta a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. xxxxx și a deciziei asupra cazului de contravenție vamală xxxxx ale Biroului Vamal Sud.

Prin hotărârea din 13 mai 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva Biroului Vamal Sud cu privire la anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. xxxxx și a deciziei asupra cazului de contravenție xxxxx, ca fiind neîntemeiată (f.d. 45; 48-57).

La data de 14 iunie 2021 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus apel împotriva hotărârii din 13 mai 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii depuse de ÎS „Calea Ferată din Moldova” (f.d. 58).

Hotărârea motivată din 13 mai 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central a fost notificată ÎS „Calea Ferată din Moldova” la data de 23 iulie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție nr.DS58001473643AS (f.d.70).

La data de 11 august 2021 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a prezentat motivarea apelului (f.d. 71-73).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva hotărârii din 13 mai 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central.

Prin decizia din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost respins apelul depus de ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva hotărârii din 13 mai 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central (f.d. 105, 106-112).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a relevat că, nu pot fi luate în considerare argumentele apelantei ÎS „Calea Ferată din Moldova”, precum că vagoanele nu au fost primite de operatorul din România, ce a constituit impediment pentru respectarea termenului de tranzit, circumstanțe ce nu depind de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, fiind întreprinse toate măsurile posibile pentru respectarea termenului de tranzit.

Or, conform informației prezentate de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, referitor la circulația a 35 vagoane pe teritoriul Republicii Moldova în perioada 15 - 26 decembrie 2019, se constată că la 16 decembrie 2019, la ora 17:25 în Stația Căușeni au fost primite 27 de vagoane, 7 vagoane și 1 vagon. La 24 decembrie 2019, la ora 10:30 vagoanele menționate au sosit în stația Etulia, iar pe 25 decembrie 2019 și respectiv pe 26 decembrie 2019, vagoanele nominalizate au fost predate Căii Ferate Române.

Instanța de apel a relevat că, în termenul acordat de organul vamal 16 - 23 decembrie 2019, vagoanele recepționate nici nu s-au mișcat din loc. După ce termenul a expirat, vagoanele au început mișcarea și în 2 zile au efectuat traseul, pe care urma să-l efectueze până la data de 23 decembrie 2019.

Astfel, instanța de apel a menționat că, nu poate fi luat în considerare argumentul ÎS „Calea Ferată din Moldova”, privind imposibilitatea transportării vagoanelor, ca urmare a sistării activității autorităților române, pentru data de 23 - 24 decembrie 2019. Or, informația despre formarea aglomerației vagoanelor a parvenit la data de 22 decembrie 2019, iar organele vamale au fost anunțate deja după expirarea termenului de tranzit, la 24 decembrie 2019. Respectiv, în termenul de tranzit acordat 16 - 23 decembrie 2019, vagoanele staționau pe teritoriul Republicii Moldova, la stația feroviară Căușeni, și după expirarea termenului, au început

deplasarea la 24 decembrie 2019, sosind la stația Etulia, apoi continuând traseul pe data de 25 decembrie 2019, au fost predate către Calea Ferată din România.

Instanța de apel a constatat că, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a avut la dispoziție suficient timp pentru transportarea mărfurilor la stația de destinație Giurgiuilești, neavând niciun impediment de a transporta mărfurile în termenul acordat 16 – 23 decembrie 2019, perioada în care vagoanele au staționat la punctul de plecare stația Căușeni. Însă, ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a întreprins nicio măsură întru respectarea termenului de tranzit.

Instanța de apel consideră neîntemeiat argumentul apelantei ÎS „Calea Ferată din Moldova” precum că, indiferent de sistarea activității întreprinderilor feroviare din România, obligația transportatorului ÎS „Calea Ferată din Moldova” era de a asigura în interiorul termenului de tranzit prezentarea mărfii la punctul vamal de destinație – postul vamal ZCV Giurgiuilești (3041) și prin urmare, era suficient de a introduce vagoanele la stația Giurgiuilești și de a prezenta actele la postul vamal ZCV Giurgiuilești (3041).

Or, ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a prezentat nicio probă, care ar confirma că ar fi fost în afara voinței sale de a face acest lucru până la data de 23 decembrie 2019.

De asemenea, instanța de apel consideră neîntemeiate și argumentele apelantei precum că, vagoanele indicate supra, staționau la stația Căușeni în așteptarea acordului de primire acestei mărfii de operatorul din România, pentru formarea unei garnituri de tren completă, deoarece ar fi economic irațională transportarea garniturii de tren incompletă la așa distanță.

Or, ÎS „Calea Ferată din Moldova” este obligată să transporte mărfurile la destinație și în termenele stabilite. În termenul de tranzit acordat de biroul vamal, locomotivele se aflau pe teritoriul Republicii Moldova, stația Căușeni, ceea ce exclude motivul reținerii vagoanelor datorită așteptării acordului din partea Căii Ferate Române. Mai mult, conform art.42 Cod vamal și pct.98 din Hotărârea Guvernului nr.1140 din 02 noiembrie 2005 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, termenul de încheiere pentru regimul de tranzit vamal se stabilește de biroul vamal de plecare, fără ca durata tranzitului să depășească 8 zile. Prin urmare, reclamantului i-a fost acordat timpul maxim de tranzit, care nici nu putea fi prelungit.

Instanța de apel a relevat că, ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu s-a conformat termenului de tranzit acordat, nefiind întreprinsă nicio acțiune de transportare, și abia după expirarea termenului a realizat transportarea mărfurilor la postul vamal de destinație.

Iar, expirarea termenului de tranzit nu poate fi justificată prin criteriile de eficiență economică ale transportatorului atât timp, cât i-a fost acordat termenul maxim de tranzit. În cazul încălcării termenului maxim de tranzit, autorității abilitate cu atribuții de sancționare și instanței de judecată în ordinea contenciosului administrativ le rămâne doar sarcina de a verifica, dacă nu au existat circumstanțe obiective, independente de voința și previzibilitatea transportatorului, care ar face imposibilă respectarea termenului de tranzit. Asemenea probe apelanta ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a prezentat.

Cu referire la argumentul apelantei ÎS "Calea Ferată din Moldova", precum că traseul căii ferate de la stația Căușeni până la stația Giurgiulești, de trei ori trece hotarele Ucrainei și această perioadă de timp neîntemeiat se ia în considerare de către organele vamale ca termen de tranzit pe teritoriul Republicii Moldova, și că termenul real de tranzit pe teritoriul Republicii Moldova este calculat incorect, instanța de apel a menționat că, termenul de tranzit este un termen imperativ, prevăzut de legislația vamală și nu poate depăși 8 zile calendaristice de la data trecerii frontierei vamale. Astfel, termenul de tranzit a fost încălcat de către apelanta ÎS „Calea Ferată din Moldova” până la prima ieșire de pe teritoriul Republicii Moldova, vagoanele staționând 8 zile în stația inițială Căușeni, până la 24 decembrie 2019 când au început deplasarea. Prin urmare, tranzitarea mărfurilor a durat 2 zile, în perioada 24 decembrie 2019 – 25 decembrie 2019, ceea ce atestă că ÎS „Calea Ferată din Moldova” a avut suficient timp la dispoziție pentru transportarea mărfurilor la destinație.

Instanța de apel a menționat că, însăși apelanta ÎS „Calea Ferată din Moldova” a explicat, că aștepta formarea unei garnituri de tren completă, deoarece din punct de vedere economic este irațională transportarea garniturii de tren incompletă la așa distanță.

Instanța de apel nu a luat în considerare argumentul invocat de apelantă precum că, ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a participat și nu și-a asumat careva obligațiuni față de organele vamale pentru perfectarea declarațiilor vamale și nu duce răspundere pentru nerespectarea procedurii de tranzit.

Făcînd referire la art.1 pct.34, art.42 alin.(3), art.48 alin.(1) Cod vamal, pct.96 al Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1140 din 02 noiembrie 2005 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, pct.4 lit.e), și pct.9 lit.b) din Normele metodologice privind aplicarea sistemului de tranzit pe teritoriul Republicii Moldova, aprobate prin ordinul Serviciului Vamal nr.310 din 04.08.2017, instanța de apel a relevat că, titularul tranzitului este principalul obligat, care este indicat în rubrica 50 a declarației vamale.

Instanța de apel a invocat că, la pct.9 din Normele metodologice privind aplicarea sistemului de tranzit pe teritoriul Republicii Moldova sunt specificate obligațiile pentru operațiunile de tranzit a principalului obligat și anume: să depună la organul vamal de plecare, direct sau prin reprezentant, o declarație de tranzit, însoțită de documentele necesare acordării regimului, cum ar fi: facturi sau alte documente, din care să rezulte valoarea mărfurilor, specificații, documente de transport, acte permissive; să respecte dispozițiile referitoare la regimul de tranzit; să furnizeze organelor vamale, la cererea acestora și în termenele fixate, documente și informații strict necesare, pentru realizarea operațiunilor de tranzit; să achite drepturile de import/export în cazul prevăzut conform art.127¹¹ din Codul vamal.

În acest sens, brokerii vamali SRL „Dektrans Broker” și SRL „Gradalogistic”, în calitate de principali obligați, sunt titulari ai regimului vamal de tranzit, care și-au îndeplinit obligațiile prin depunerea declarațiilor vamale.

Instanța de apel a menționat că, deși apelanta ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu are calitatea de principal obligat și anume, titular al operațiunii de tranzit, între aceasta și organul vamal sunt relații de interacțiune reglementate de Regulamentul privind interacțiunea Departamentului Vamal și Căii Ferate din Republica Moldova la perfectarea actelor vamale, la mărfurile transportate pe calea ferată, nr.254 din 08 februarie 20002, fapt ce se regăsește la art.28 alin.(4) Cod feroviar.

Astfel, la rubrica condițiile de transport a mărfurilor aflate sub supraveghere vamală (pct.4 din Regulament) este indicat că, Calea Ferată poartă răspundere pentru integritatea și transportarea mărfurilor, aflate sub supravegherea vamală și este obligată să le aducă la stația de destinație în adresa destinatarului, indicat în scrisoarea de trăsură. Iar, conform pct.16 din Regulamentul nominalizat, transportul mărfurilor în tranzit de la punctul frontierei de intrare până la punctul frontierei de ieșire, se efectuează sub supravegherea vamală. La pct.60 al Regulamentului este indicat că, procedura T1 de tranzit se încheie atunci când mărfurile sunt prezentate împreună cu documentele însoțitoare, la organul vamal de destinație în stare intactă.

Instanța de apel a invocat că, titularul operațiunii de tranzit - principalul obligat, este responsabil pentru respectarea întregii operațiuni de tranzitare, însă apelanta ÎS „Calea Ferată din Moldova” este responsabilă pentru respectarea termenului de tranzit acordat de organul vamal și transportarea mărfurilor la postul vamal de destinație în termenul limită.

În acest context, instanța de apel a menționat că, deoarece apelanta ÎS „Calea Ferată din Moldova” este implicată în derularea regimului vamal de transit, prin executarea operațiunilor de transportare a mărfurilor către organul vamal de destinație, aceasta are obligația de a respecta regimul vamal acordat în termenul stabilit, prin asigurarea aducerii mărfurilor supravegheate la punctul vamal de destinație. Această obligație rezultă și din contractul nr.4018/2019 din 23 decembrie 2019 de transport al mărfurilor pe Calea Ferată din Moldova, încheiat între SRL „TransAlliance Group” în calitate de expeditor și ÎS „Calea Ferată din Moldova”, unde conform cap.II pct. 2.1 ÎS „Calea Ferată din Moldova” se obligă să efectueze transportul de mărfuri în conformitate cu datele din scrisoarea de trăsură SMGS.

Instanța de apel a relevat că, încălcarea termenului de tranzit nu poate fi pusă în sarcina brokerilor vamali SRL „Dectrans Broker” și SRL „Gradalogistic”, care au întocmit declarațiile vamale și sunt implicați în inițierea procedurii de tranzit, plasând mărfurile într-un anumit regim vamal, iar potrivit contractului de prestare a serviciilor de broker vamal nr.2071H/14 din 02 ianuarie 2020, obligațiile brokerului vamal sunt de ordin procedural în ceea ce privește depunerea declarației și sunt distincte de cele ale ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

Instanța de apel a invocat că la caz, respectarea procedurii de tranzit constă în transportarea mărfurilor în termenul de tranzit acordat de autoritatea vamală, obligație care în speță nu a fost îndeplinită.

La data de 03 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus la Curtea de Apel Cahul, recurs împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei

noi decizii cu privire la admiterea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de ÎS „Calea Ferată din Moldova” (f.d.123-125).

Totodată, la data de 03 februarie 2022, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus la Curtea Supremă de Justiție, același recurs împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, pe suport de hârtie, cu semnătura olografă (f.d.127-130).

În susținerea recursului ÎS „Calea Ferată din Moldova” a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural, totodată, nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate eronat.

De asemenea, recurenta a relevat că ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a avut posibilitatea de a transporta mărfurile la data de 23 decembrie 2019, în urma unui impediment, care nu a depins de voința și posibilitatea transportatorului, ori operatorul de transport Unicom Tranzit a adus la cunoștință despre sistarea efectuării operațiunii de predare /primire a garniturilor de tren, prin punctul de predare Galați Larga, România, la data de 23 și 24 decembrie 2019.

Făcând referire la art. 904 alin.(1) și alin.(3) Cod civil, recurenta a menționat că, instanța de fond și instanța de apel eronat au interpretat legea, oferind o soluție greșită pe acest caz și anume, a respins plângerea ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu privire la anularea procesului-verbal cu privire la xxxxx și a deciziei asupra cazului de contravenție vamală xxxxx.

Recurenta a menționat că la caz, a fost limitată în dreptul său de a dispune de cele 8 zile stabilite, conform declarației de transit, acordate de către organul vamal, pentru transportarea mărfurilor.

De asemenea, recurenta a invocat că, a contestat procesul-verbal xxxxx și decizia Biroului Vamal Sud xxxxx la Serviciul Vamal, în termenul și în ordinea prevăzută de art.273 Cod vamal.

Recurenta a menționat că instanțele de judecată nu a luat în considerare că, agentul constatator al Biroului Vamal Sud, care a emis decizia contestată, nu a argumentat faptul încălcării și nu a stabilit vinovăția ÎS „Calea Ferată din Moldova”, astfel fiind încălcate prevederile art.440 alin.(1), art.441 alin.(1) lit.a) Cod contravențional, care stipulează că procesul contravențional pornit încetează, dacă nu există fapta contravenției.

Recurenta a relevat că la materialile cauzei contravenționale nu sunt anexate careva probe, care ar confirma vinovăția ÎS „Calea Ferată din Moldova” în săvârșirea cu intenție sau din imprudență a contravenției imputate.

În afară de aceasta, recurenta a menționat că, agentului constatator al Biroului Vamal Sud, i-au fost prezentate datele Centrului de calcul al ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind circulația a 35 de vagoane marfare indicate supra, pe segmentul de cale ferată pe teritoriul Republicii Moldova în perioada 16 - 26 decembrie 2019, copia informației operatorului de transport feroviar din România, referitor la sistarea completă a operațiunilor de primire/predare a garniturilor de tren, prin punctul de trecere Galați, Larga Romania în zilele de 23 - 24 decembrie 2019; adresarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” către Biroul Vamal Sud privind prelungirea termenului

pentru tranzitul vamal, fapte despre existența cărora Biroul Vamal Sud a cunoscut, fiind depusă agentului constatator explicația reprezentantului Î.S. „Calea Ferată din Moldova” cu nr.2906 din 04 septembrie 2020.

Recurenta a indicat, că din motivul neprimirii vagoanelor de către operatorul din Romania la finele anului 2019, s-a format acumularea vagoanelor de tranzit la toate stațiile feroviare din Republica Moldova și ÎS „Calea Ferată din Moldova” a întreprins toate măsurile posibile întru respectarea termenului de tranzit. Vagoanele indicate supra, staționau la stația Căușeni în așteptarea acordului de primire a acestei mărfi de operatorul din România și pentru formarea unei garnituri de tren completă, deoarece din punct de vedere economic, este irațională transportarea garniturii de tren incompletă la o astfel de distanță.

Recurenta a invocat că, la examinarea cauzei, instanța de fond nu a luat în considerare aceste circumstanțe importante, care nu țin de competența Î.S. „Calea Ferată din Moldova”. De asemenea, de către instanțele de judecată ierarhic inferioare a fost ignorată explicația reprezentantului ÎS „Calea Ferată din Moldova” precum că, dacă operatorul din România ar fi activat în regim obișnuit la data de 23 decembrie 2019, ar fi fost posibil de predat marfa în termenul stabilit, deoarece 216 km - distanța de la stația Căușeni până la stația Giurgiulești, e posibil de parcurs în timp de o zi lucrătoare, până la ora 18:44.

Recurenta a menționat că, instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au acceptat faptul recunoscut de reprezentantul Biroului Vamal Sud în ședința de judecată că, la calcularea termenului de tranzit s-a luat în considerare termenul cât a staționat garnitura de tren la vama din Reni, Ucraina.

La data de 24 februarie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Biroului Vamal Sud copia recursului depus de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 141).

Prin referința depusă la data de 25 martie 2022 Biroul Vamal Sud a solicitat de a declara inadmisibil recursul ÎS „Calea Ferată din Moldova” (f.d.144-148).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Conform art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1).

La rândul său, art. 245 alin. (1) din Codul administrativ reglementează expres că, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din actele cauzei rezultă că decizia Curții de Apel Cahul în prezenta cauză a fost pronunțată la data de 11 noiembrie 2021 (f.d. 105, 106-112).

Dispozitivul deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost notificat ÎS „Calea Ferată din Moldova” la data de 17 noiembrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție nr.DS8003472969AS, (f.d. 115).

Decizia motivată din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost notificată ÎS „Calea Ferată din Moldova” la data de 18 ianuarie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție nr.DS8003476673AS (f.d. 122).

Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) lit. b) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare, prin poștă cu scrisoare recomandată.

Potrivit art. 109 alin. (2) din Codul administrativ, pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Conform art. 22 alin. (3) din Codul civil, notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat.

În conformitate cu art. 22 alin. (4) din Codul civil, notificarea se consideră ajunsă la destinatar: când este predată destinatarului; când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică; în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau când este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc și într-un mod care fac posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întârziere.

Reieșind din prevederile art. 22 alin. (5) din Codul civil, notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin. (4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi.

Potrivit avizului de recepție nr.DS8003472969AS, dispozitivul deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost notificat ÎS „Calea Ferată din Moldova” la data de 17 noiembrie 2021 (f.d. 115).

Astfel, prin prisma art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, termenul de 30 zile de depunere a recursului pentru ÎS „Calea Ferată din Moldova” a început să curgă la data de 18 noiembrie 2021, ziua imediat următoare de la notificarea deciziei instanței de apel și urma să expire la data de 17 decembrie 2021, zi de vineri.

Cu toate acestea, recursul împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost depus de ÎS „Calea Ferată din Moldova” la data de 03 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, la Curtea de Apel Cahul, și la aceeași dată la 03 februarie 2022, recursul împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost depus la Curtea Supremă de Justiție pe suport de hârtie, cu semnătura olografă, fapt ce denotă depunerea recursului după expirarea termenului stabilit de lege.

În conformitate cu art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Astfel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că în cazul omiterii unui termen, legea acordă posibilitate părții de a solicita repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, conform art. 65 din Codul administrativ, cu prezentarea probelor și motivelor întemeiate ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

La caz, recurenta ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a solicitat repunerea în termen a recursului, recursul împreună cu motivarea recursului fiind depus abia la data de 03 februarie 2022, mult prea târziu.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, mobilizează cercetarea cauzei, totodată contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii de către participanții la proces de a se folosi cu rea-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs reține că în interiorul termenului cuprins între 18 noiembrie 2021 - 17 decembrie 2021, recurenta ÎS „Calea Ferată din Moldova” a dispus de suficient timp pentru a întocmi și a depune recursul împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul.

Articolul 244 alin. (2) din Codul administrativ, prevede că pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art. 237 alin. (1) din Codul administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Astfel, reieșind din prevederile citate supra rezultă că, Directorul General al ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a depus cerere de repunere în termen a recursului, în care să indice motivele independente de voința sa, care ar fi împiedicat la realizarea corespunzătoare a dreptului său procedural.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință persoanei

despre emiterea hotărârii judecătorești, iar, ÎS „Calea Ferată din Moldova” fiind partea interesată în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și anume, să depună recursul în termenul stabilit lege.

În corespundere cu prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al ÎS „Calea Ferată din Moldova”, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

Contrar acestor prevederi legale, recurenta ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu a depus recursul în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

La caz, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a neglijat obligația de a se conforma prevederilor art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, adică de a prezenta recursul în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Sub acest aspect, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că decizia instanței de apel a fost notificată ÎS „Calea Ferată din Moldova” la data de 17 noiembrie 2021 și prin urmare, recurenta avea obligația pozitivă de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO în cauza *Van Harn vs Germany*, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat cu desăvârșire.

Astfel, recursul depus de ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, necesită a fi declarat inadmisibil, deoarece neîndeplinirea oricărui act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

În conformitate cu articolele 65, 230, 246 alin. (1), (2) lit. d) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan